

การพัฒนาเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยไทย (เด็กอายุแรกเกิด – 6 ปี ระยะที่ 1 และ ระยะที่ 2)
(Tool Development for Developmental Assets of Thai Early Childhood Years)

รองศาสตราจารย์ ดร. จิตตินันท์ เคนชคุปต์ และคณะ*

บทนำ

ช่วงชีวิต “ปฐมวัย” (เด็กช่วงอายุระหว่างแรกเกิด-6ปี) เป็นช่วงวัยของการวางรากฐานสำคัญที่สุดของบุคคล ทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ความฉลาดทางอารมณ์ บุคลิกภาพ และพฤติกรรม โดยหลายประเทศทั่วโลกต่างยอมรับและให้ความสำคัญกับการวางรากฐานเด็กวัยนี้มาก เนื่องจากเด็กวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสมองเริ่มมีการพัฒนาตั้งแต่ออยู่ในครรภ์มารดา เมื่อคลอดออกมาเด็กจะมีเซลล์สมองเกือบทั้งหมดแล้วเมื่อเทียบกับผู้ใหญ่ สมองเติบโตต่อเนื่องอีกมาก ในช่วงแรกเกิดถึง 3 ปี เด็กวัยนี้จะมีขนาดสมองประมาณ 80 % ของผู้ใหญ่ หลังจากวัยนี้ไปแล้วจะไม่มีเพิ่มเซลล์สมองอีก แต่จะเป็นการพัฒนาของโครงข่ายเส้นใยประสาท เมื่อเด็กมีอายุ 10 ปี เป็นต้นไปสมองจะเริ่มเข้าสู่ช่วงถดถอยอย่างช้า ๆ จะไม่มีการสร้างเซลล์สมองมาทดแทนใหม่อีก ปฐมวัยจึงเป็นวัยที่มีความสำคัญยิ่งของมนุษย์ เพราะการทำงานของเซลล์สมองในส่วนต่าง ๆ ทำให้มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ สามารถเก็บเกี่ยวข้อมูลรอบตัว และสร้างความรู้ขึ้นมาจากการคิดและกระบวนการคิด ยิ่งถ้าเด็กมีการใช้สมองเพื่อการเรียนรู้และการคิดมากเท่าไร ก็จะทำให้เซลล์สมองสร้างเครือข่ายเส้นใยสมองใหม่ ๆ แดกแขนงเชื่อมติดต่อกันมากยิ่งขึ้น ทำให้สมองสามารถรับรู้และเรียนรู้ได้ทั้งในส่วนย่อยและส่วนรวม สามารถคิดค้นหาความหมาย คิดหาคำตอบให้กับคำถามต่าง ๆ ของการเรียนรู้ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ออกมาได้อีกด้วย จึงมักกล่าวกันว่า ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการเรียนรู้และการปูพื้นฐานกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพบุคลากรของประเทศในอนาคต ดังนั้นการสร้างรากฐานที่มีคุณภาพให้กับเด็กปฐมวัยก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและให้ผลตอบแทนที่ชัดเจนในอนาคต

ในยุคปัจจุบันหากจะพิจารณาว่า เด็กคนไหนคนนั้นเก่งหรือฉลาดเพียงไร มิได้วัดจากการลงทุนในเรื่องของการศึกษา หรือผลการเรียนเพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายรวมถึงความรู้สึนึกคิด ไหวพริบในการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง รวมถึงโอกาสที่จะได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์คนอื่นด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านั้นมาจากการหล่อหลอมของคนในครอบครัวที่จะช่วยเติมเต็มสิ่งต่างๆ ให้แปรเปลี่ยนเป็น “ต้นทุนชีวิต” (Developmental Assets) หรือเรียกว่า “ต้นทุนขั้นพื้นฐาน” ที่มีผลต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ สังคม สติปัญญาให้บุคคลสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็ง เพื่อก่อเกิดเป็นความฉลาดอย่างรอบด้านสำหรับเด็กต่อไป (

ดังนั้น การสร้างต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยจึงมีความจำเป็นอย่างมาก และเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เด็กปฐมวัย ครอบครัว ชุมชนและสังคม เกิดภูมิคุ้มกันที่แข็งแรง เพื่ออนาคตของประเทศชาติต่อไป กลยุทธ์ในการสร้างคุณภาพเด็กปฐมวัยมีหลายประเทศให้ความสำคัญ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งกำหนด 40 ดัชนีชี้วัดคุณภาพเด็กปฐมวัย พร้อมกับสร้างเทคนิคให้กับพ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งสถาบันครอบครัวถือเป็นหัวใจหลักในการสร้างเสริมต้นทุนชีวิตให้กับเด็ก รวมถึงครู เพื่อนบ้าน และชุมชนที่อยู่แวดล้อมตัวเด็กที่สุดได้เรียนรู้ทักษะในการเพิ่มประสิทธิผลให้เด็กปฐมวัยผ่านเกณฑ์ดัชนีชี้วัดต้นทุนชีวิตให้มาก เครื่องมือนี้ปัจจุบันได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสถาบัน Search Institute ได้พัฒนาขึ้นมาเป็น 40 ดัชนีชี้วัดคุณภาพเด็กปฐมวัย สำหรับให้ผู้ใกล้ชิดเด็กเพิ่มความใส่ใจในตัวตนที่เป็นธรรมชาติของเด็กอย่างเหมาะสม โดยเน้นการส่งเสริมเด็กด้วยพลังสำคัญ 5 ด้าน อันได้แก่ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม รวมไปถึงพลังแห่งชุมชน เพราะพลังเหล่านี้จะทำงานร่วมกันในของการสร้างเสริมต้นทุนชีวิตให้กับเด็ก และสามารถนำไปร่วมกันสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมที่น่าอยู่สำหรับเด็กไทยอย่างแท้จริง

ดังนั้น การนำเครื่องมือวัดต้นทุนของเด็กปฐมวัยมาปรับใช้ในสังคมไทย เพื่อให้เข้ากับบริบทของความแตกต่างในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต และลักษณะของครอบครัวไทยจึงเป็นเรื่องที่ควรค่าทำการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยที่จะสามารถชี้วัดต้นทุนชีวิตที่ดีของเด็กปฐมวัยไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเป็นต้องมีการทดสอบทดลองใช้เครื่องมือวัดต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัยหลายฝ่าย รวมทั้งความพยายามในการฟังเสียงของเด็กเท่าที่จะสามารถทำได้ตามความสามารถของช่วงวัยเด็ก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอน และวิธีการที่สำคัญ ดังนี้

1 กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย อายุแรกเกิด – 6 ปี และผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ได้แก่ ครู/พี่เลี้ยงเด็ก ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล (จังหวัดนนทบุรีและปทุมธานี) รวมทั้งพื้นที่ศึกษา 4 ภาค คือ ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น และภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งที่อยู่ในเขตเมืองและเขตชนบท จำนวนทั้งสิ้น 545 คน โดยเป็นพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย และผู้ดูแลเด็กปฐมวัย แบ่งเป็น 2 ช่วงอายุ ได้แก่ เด็กแรกเกิด – 3 ปี จำนวน 284 คน และเด็กอายุ 3-6 ปี จำนวน 261 คน

2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น “แบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยอายุแรกเกิด – 6ปี” ซึ่งคณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใหม่ โดยอิงแนวคิดหลักจากแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กวัยเรียน และเยาวชน (สุริยเดว ทรีปาตี /2551, 2552) ซึ่งได้มีการพัฒนามาก่อน สำหรับแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กวัยเรียน (เด็กอายุ 7-12 ปี) ได้รับการพัฒนาโดยแพทย์หญิงพรชนพิมล วิปุลากร สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และแบบสำรวจต้นทุนชีวิตของเยาวชน (เด็กอายุ 12-25ปี) ได้รับการพัฒนาโดยนายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี แผนงานสุขภาพเด็กและเยาวชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเน้นประเด็นหลัก 5 พลัง ได้แก่ พลังครอบครัว พลังตัวตน พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน โดยแบ่งออกเป็น 3 ชุด ได้แก่ (1) แบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย เด็กแรกเกิด ถึง 1ปี 6เดือน (2) แบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย 1ปี 6 เดือน ถึง 3ปี และ (3) แบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย 3ปี ถึง 6ปี โดยมีลักษณะข้อคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีกระบวนการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถาม แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือนิยาม (IOC: Item Objective Conguence Index) หรืออัตราส่วนความตรงเชิงเนื้อหา (CVR: Content Validity Ratio) ซึ่งการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบข้อคำถาม ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ด้านละ 3 ท่าน ได้แก่ ด้านปฐมวัย ด้านพัฒนาการเด็ก ด้านครอบครัว ด้านสื่อสำหรับเด็ก และ ด้านองค์กรพัฒนาเด็ก ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบ (5ข้อ) ประกอบด้วย เพศ /อายุของผู้ตอบ เพศ/อายุของเด็กที่ให้ข้อมูล ความสัมพันธ์กับเด็ก ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบ และอาชีพของผู้ตอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัว (4ข้อ) ประกอบด้วย บุคคลที่เลี้ยงดูเด็กอย่างสม่ำเสมอหรืออยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกันเป็นประจำไม่น้อยกว่า 6 เดือน สถานภาพสมรสของพ่อแม่เด็ก และรายได้ครอบครัวต่อเดือน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย (48ข้อ) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก และ ข้อคำถามเพิ่มเติมอีกจำนวน 6 ข้อ

3. **วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล** การจัดเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย (1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทฤษฎี จากเอกสารที่ผู้อื่นได้เรียบเรียงไว้ เช่น หนังสือ รายงานการวิจัย ข้อมูลจากเว็บไซต์/อินเทอร์เน็ต และเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการจัดทำแบบประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย (2) ประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) เครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านเด็กปฐมวัย พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้เลี้ยงดูเด็กในแต่ละช่วงอายุ และ (3) ทดลองใช้และจัดเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ในพื้นที่ศึกษา โดยมีคณะผู้วิจัยจำนวน 4 คน ขณะที่ให้ผู้ตอบแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย เจ้าหน้าที่ที่จะจัดบันทึกรายละเอียดทั้งหมดที่ได้ มาสรุปเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาให้เครื่องมือมีความครอบคลุมประเด็นเนื้อหาหลักได้ครบถ้วนและเข้าใจความหมายได้ชัดเจนมากที่สุด

4. **วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล** ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประเด็นเนื้อหา โดยพิจารณาประเด็นข้อคำถามที่ผู้ตอบไม่เข้าใจมาทำการปรับข้อคำถามให้ใจความเข้าใจง่าย กระชับ และข้อความไม่เป็นวิชาการมากนัก และสื่อความหมายได้ชัดเจนขึ้น

ผลการวิจัยและข้อค้นพบ

จากการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลพบผลการวิจัยและข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย (เด็กอายุแรกเกิด – 6ปี ระยะเวลาที่ 1 และ ระยะเวลาที่ 2) ในการจัดทำเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยเชิงเนื้อหาในเบื้องต้นมีกระบวนการพัฒนาและปรับเครื่องมือแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย จำนวน 9 ครั้ง โดยผลการดำเนินการแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ และประเด็นข้อคำถาม จำนวน 48 ข้อ เท่ากัน ต่างกันที่จำนวนข้อของแต่ละพลัง ได้แก่ กลุ่มเด็กอายุแรกเกิด – 1 ปี กลุ่มเด็กอายุ 1 – 3ปี และกลุ่มเด็กอายุ 3-6 ปี ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหลัก 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวที่เด็กอาศัยอยู่ จำนวน 10 ข้อ ส่วนที่ 2 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) เครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย จำนวน 48 ข้อ เป็นการสอบถามให้ประเมินการอบรมเลี้ยงดูเด็กและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก โดยให้ตอบที่คิดว่าตรงกับเด็กมากที่สุด แบ่งเป็นออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ทำเป็นประจำ ทำบ่อยครั้ง ทำบางครั้ง ไม่เคยทำ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ต่อประเด็นเนื้อหา (ร่าง) เครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ข้อ ซึ่งจะนำเครื่องมือวิจัยชุดนี้ ลงไปทดลองใช้ในพื้นที่นำร่องต่อไป จัดทำภาวาดประกอบประเด็นข้อคำถามแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัย(กลุ่มเด็กอายุ 3-6 ปี) เนื่องจากในการลงพื้นที่ทดลองใช้เครื่องมือทั้ง 3 ช่วงอายุ ในช่วงการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยระยะที่ 1 ซึ่งประสบปัญหาในเรื่องการไม่เข้าใจในข้อคำถามบางข้อที่ผู้ให้ข้อมูลไม่สามารถตอบได้ อาจทำให้คำตอบที่ได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งผู้ปกครองบางท่านไม่สามารถอ่านหนังสือได้ คณะผู้วิจัยจึงได้คิดพัฒนาเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยครั้งที่ 7 เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดทำเป็นภาวาดประกอบแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยในแต่ละข้อ

2. ผู้ตอบแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็ก ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ข้อคำถามอ่านแล้วเข้าใจประเด็นข้อคำถามได้เป็นอย่างดี ง่าย เนื้อหาในข้อคำถามสื่อความหมายได้ชัดเจน และมีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็ก ลักษณะของแบบสอบถามมีความเหมาะสม และเวลาในการตอบแบบสอบถามมีความเหมาะสม ไม่นานเกินไป ควรให้มีการตอบแบบสำรวจนี้กับผู้ปกครองทุกคนเพื่อจะได้ทราบถึงการอบรมเลี้ยงดูเด็กและทราบถึงพัฒนาการของเด็ก ซึ่งมีประโยชน์อย่างมาก ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัยให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ทั้งตัวผู้ปกครอง ครู / พี่เลี้ยงเด็ก เด็ก และผู้ที่มี

ส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ได้นำข้อมูลกลับไปวิเคราะห์ เพื่อหามาตรการการวางแผนในการส่งเสริมให้เด็กมีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

ทั้งนี้ข้อค้นพบสำคัญบางประเด็นที่ได้จากการลงสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กปฐมวัยในแต่ละแห่ง พบว่า

1. เด็กส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ย่าตายาย โดยไม่มีพ่อแม่ ทำให้เด็กไม่ได้รับการพัฒนาในด้านสติปัญญาเท่าที่ควร เนื่องจากผู้เป็นปู่ย่าตายาย มีระดับการศึกษาน้อย อ่านหนังสือไม่ออก ทำให้บางครั้งไม่สามารถอ่านนิทาน หรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เสริมสร้างระบบการคิดแก้ปัญหาให้กับเด็กได้

2. ชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ไม่มีแหล่งเรียนรู้ และชุมชนไม่ได้จัดให้มีกิจกรรมที่เด็กสามารถเข้าร่วมได้ จึงทำให้เด็กขาดโอกาสในการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่จะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ พ่อแม่จะเป็นคนพาเด็กไปเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีในที่อื่น ๆ มากกว่า

3. ส่วนใหญ่เด็กจะไม่ได้รับการฝึกหรือสอนให้รู้จักระเบียบวินัย การรอคอย หรือการให้ความสำคัญกับอาหารโภชนาการที่ถูกต้อง อาจเป็นผลมาจาก ด้านเศรษฐกิจในครอบครัว รายได้น้อย จึงทำให้เด็กไม่สามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้ และผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเด็กได้เต็มที่ บ่อยครั้งที่เด็กดูแลตัวเองเนื่องจากผู้ปกครองต้องทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยงชีพ สิ่งสำคัญคือไม่มีเงินที่จะซื้ออุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กได้ เช่น หนังสือนิทานจากการสอบถามผู้ปกครอง ที่บ้านจะไม่มีหนังสือนิทาน. แต่หากเป็นครอบครัวมีรายได้รวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก พ่อแม่จะมีเวลาดูแลลูกมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะด้อย ซึ่งต้องเอาเวลาไปทำมาหากิน และมีกำลังในการซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กได้ดี จะเห็นได้ว่าทุกครอบครัวจะมีการอ่านหนังสือนิทานและมีกิจกรรมให้เด็กทำ เช่น ของเล่น นิทาน เป็นต้น

4. การให้ความสำคัญของสถานการศึกษาที่เป็นของรัฐ (โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็กหรือชนเมือง) คือ โรงเรียนกับผู้ปกครองจะมีความใกล้ชิดน้อยกว่าโรงเรียนเอกชน ทำให้การอบรมดูแล สอนเด็กมีประสิทธิภาพน้อยกว่า

5. การจัดเก็บข้อมูลกับผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง(อย่างน้อยปริญญาตรี) จะได้คำตอบที่เป็นไปตามความจริง เพราะจะมีการซักถามถึงประเด็นข้อคำถาม เพื่อตอบให้ได้ตรงประเด็น แต่ถ้าเป็นผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาประถม/มัธยมจะไม่ค่อยซักถาม และไม่มีข้อสงสัย จึงไม่แน่ใจว่าเข้าใจข้อคำถามนั้น ๆ หรือไม่ และไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก แต่สนใจเรื่องการอยู่รอดเป็นหลักมากกว่า

6. เด็กส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ที่มีการศึกษาสูง(ระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่) ทำให้เด็กได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด จะเห็นได้จากบางครอบครัวลาออกเพื่อมาเป็นแม่บ้านดูแลลูกเพียงอย่างเดียว ทำให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และสังคม

ข้อเสนอแนะ

การจัดทำแบบสำรวจต้นทุนชีวิตของเด็กปฐมวัยให้สามารถใช้แพร่หลายในทุกครอบครัวควรมีการคัดสรรเฉพาะประเด็นที่สำคัญ มีการใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย อาจมีภาพประกอบ เพื่อเป็นการช่วยให้ผู้ปกครองได้ตระหนักถึงการให้ความสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กในช่วงปฐมวัย ซึ่งถือได้ว่าเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเด็กในการเจริญเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และให้เด็กได้รับการดูแลที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย อีกทั้งควรนำไปใช้กับสถานที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอบรมเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้รับทั้งจากครอบครัว โรงเรียน และชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ ทำให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูเจริญเติบโต มีความเข้มแข็งด้านจิตใจ สังคม สติปัญญา และสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข

เอกสารอ้างอิง

สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ. ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริม สุขภาพ 2551

สุริยเดว ทรีปาตี. 2552. ต้นทุนชีวิตชีวิตเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : แผนงานสุขภาพเด็กและเยาวชน สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี.

สุริยเดว ทรีปาตี 3. ฐาน สานพลังต้นทุนชีวิต : บทเรียนการเสริมสร้างพลังบวก โครงการการบูรณาการ กระบวนการ สร้างเสริมต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว : นครปฐม 2556

*คณะผู้วิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ เฉชะกุลป์ต์ (Chittinun Tejagupta) สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน(Patcharee Polyothin) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช
3. รองศาสตราจารย์ ดร. อรุณี หรดาน (Arunee Horadan) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช